

Varkauden Huruslahden ja Haukiveden alueen ruoppausohje

Päivitetty 1.1.2012

Varkauden Huruslahden ja alapuolisen Haukiveden alueelta (Siitinselkä, Vuoriselkä, Kostonselkä, Kuokanselkä, Heponselkä) on löytynyt tutkimuksissa korkeita tributyylitinapitoisuuksia (TBT). Pitoisuuksien vuoksi Pohjois- ja Etelä-Savon ELY-keskukset ovat laatineet ruoppauksia varten ohjeistuksen.

Korkeat TBT -pitoisuudet jatkuvat ainakin Heposelälle asti, joka sijaitsee noin 30 kilometrin päässä Varkaudesta Savonlinnan suuntaan.

Tributyylitina (TBT) on orgaaninen tinayhdiste. TBT kertyy sedimenttiin ja on erittäin haitallinen vesieliöstölle. TBT hajoaa vedessä melko nopeasti, mutta sedimentissä hajoaminen on hyvin hidasta. Ihminen voi altistua TBT:lle pääasiassa vain ravinnon kautta. Esimerkiksi uimalla ei TBT:lle altistuta merkittävästi.

Ruoppauksia koskeva lainsäädäntö

Vesilain 2 luvun 6 §:n mukaan lietteestä, matalikosta tai muusta niihin verrattavasta vesistön käyttöä koskevasta haitasta kärsivä saa ilman vesialueen omistajan suostumusta suorittaa haitan poistamiseksi tarpeellisen toimenpiteen vesistön tilan ja käyttömahdollisuuksien parantamiseksi. Oikeuden edellytyksenä on, että toimenpide ei vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla edellytä lupaa (ei muuta vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa jne.) eikä työn suorittamisesta aiheudu vesialueen omistajalle huomattavaa haittaa tai ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella.

Edellä mainitusta toimenpiteestä ja työn suorittamistavasta on ilmoitettava vesialueen omistajalle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen suorittamista. Yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle ilmoitus voidaan toimittaa yhteisaluelain 26 §:n 3 momentin mukaisesti tai toimitamalla ilmoitus kaikille tiedossa oleville osakkaille. Toimenpiteestä on myös ilmoitettava valtion valvontaviranomaiselle (ELY -keskus) vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista kirjallisesti. Toimivaltainen ELY -keskus harkitsee ilmoituksen saatuaan voiko hankkeen toteuttaa ilman lupakäsittelyä vai onko hankkeelle tarpeen hakea lupaa.

Mikäli ruopattavien massojen määrä ylittää 500 m³ on hankkeelle haettava aina lupa. Luvan käsittelijänä toimii Itä-Suomen aluehallintovirasto.

Ruoppauksen teettäjä on aina vastuussa aiheuttamistaan haitoista ja vahingoista.

Ruoppauksen suorittaminen

Ruoppaus tai muu rannan kunnostustoimenpide tulee aina suunnitella huolella ja jo suunnitteluvaiheessa kannattaa olla hyvissä ajoin yhteydessä alueelliseen ELY -keskukseen. Ruoppauksista on ilmoitettava kirjallisesti kuukautta ennen töihin ryhtymistä vesialueen omistajalle (osakaskunnalle) ja alueelliselle ELY -keskukselle. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys tehtävistä ruoppauksista ja niiden suoritustavasta sekä karttaliite alueesta, josta selviää paikan sijainti sekä kiinteistötunnus. Ilmoituksen käsittely on maksutonta. Luvan käsittely on puolestaan maksullista.

Ilmoituslomake on saatavilla kuntien ympäristönsuojelutoimistoista sekä internetistä osoitteesta:

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=8601&lan=FI>

Ruoppauksesta mahdollisesti aiheutuvan veden samentumisen ja muiden vastaavien haittojen vähentämiseksi ruoppaukset tulee tehdä vesistön virkistyskäyttökauden (1.6.- 31.8.) ulkopuolella. Suositeltavimpia ruoppausajankohtia ovat järvillä vuodesta riippuen joko kevät tai syksy. Ruoppauksen hyvällä suunnittelulla voidaan ruoppausajankohdaksi valita myös vuosi, jolloin järven vedenpinta on matalalla. Myös jään päältä tehtävillä ruoppauksilla on mahdollista vähentää töistä aiheutuvia haittoja.

Ruoppausmassat tulee aina läjittää maalle siten, etteivät ne pääse valumaan takaisin vesistöön tulvien tai aaltojen vaikutuksesta.

Ruoppaukseen liittyvästä lainsäädännöstä ja ruoppausten toteuttamisesta on saatavilla lisätietoa osoitteessa:

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=599&lan=FI>

Huruslahden ja Haukiveden alueen erityisohjeet ruoppauksiin

Pohjois-Savon- ja Etelä-Savon ELY-keskus katsovat, että korkeiden TBT -pitoisuuksien vuoksi Huruslahden ja Haukiveden alueille tulee antaa erityisiä ohjeita ruoppausten osalta.

Huruslahti

Huruslahden alueella ei tule suorittaa ruoppauksia ennen kuin ruopattavan alueen pohjasta on otettu sedimenttinäytteet joista on analysoitu vähintäänkin orgaaniset tinayhdisteet. Sedimentin haitta-aineiden tutkimuskustannuksista vastaa ruoppauksen tekijä. Kaikissa ruoppaustapauksissa on ennen ruoppausten aloittamista oltava ehdottomasti yhteydessä Pohjois-Savon ELY-keskukseen sekä Varkauden kaupunkiin.

Haukivesi

Ruoppauksista on oltava aina hyvissä ajoin yhteydessä alueen kunnan tai kaupungin viranomaisiin sekä Pohjois-Savon tai Etelä-Savon ELY-keskukseen ruoppausalueen sijainnista riippuen. Haukiveden alueella ruoppauskohteilta ei aina vaadita sedimenttinäytteenottoa, vaan asiaa harkitaan aina tapauskohtaisesti. Mikäli sedimenttinäytteenotto joudutaan toteuttamaan, vastaa ruoppaaja sedimentin haitta-aineiden tutkimuskustannuksista.

Lisätietoja kunnista ja ELY-keskuksista

Ruoppauksiin liittyvissä asioissa Pohjois- ja Etelä-Savon ELY-keskuksissa lisätietoa antavat:

Pohjois-Savon ELY-keskus

Ari Hyppönen
Puh. 0400 647 100
ari.hypponen(at)ely-keskus.fi

Ossi Tukiainen
Puh. 040 535 0393
ossi.tukiainen(at)ely-keskus.fi

Etelä-Savon ELY -keskus

Raimo Vierikko
Puh. 040 5712 936
raimo.vierikko(at)ely-keskus.fi

Ari Luukkonen
Puh. 040 7372 017
ari.luukkonen(at)ely-keskus.fi

Varpu Rajala
Puh. 0400 591 189
varpu.rajala(at)ely-keskus.fi

Alueen TBT –pitoisuuksista lisätietoa antavat Pohjois- ja Etelä-Savon ELY-keskuksissa:

Pohjois-Savon ELY-keskus
Jussi-Pekka Järvinen
Puh. 040 5842 399
jussi-pekka.jarvinen(at)ely-keskus.fi

Jorma Lappalainen
Puh. 040 5118 266
jorma.lappalainen(at)ely-keskus.fi

Etelä-Savon ELY-keskus
Esa Rouvinen
Puh. 040 5675 471
esa.rouvinen(at)ely-keskus.fi

**Ruoppauksien yhteyshenkilöt alueen
kunnissa:**

Varkaus
Karita Krooks
Puh. 0400 165 250
karita.krooks(at)varkaus.fi

Joroinen
Petri Miettinen
Puh. 0400 358 140
petri.miettinen(at)joroinen.fi

Rantasalmi
Harri Korhonen
Puh. 040 7335 670
harri.korhonen(at)rantasalmi.fi

Pekka Sorjonen
Puh. 040 5083 825
pekka.sorjonen(at)rantasalmi.fi